

Тетяна Пархомчук

Хаос Давосу: як вісь зла розпакувала сумнівне лідерство США

На цьогорічному січевому засіданні Всесвітнього економічного форуму в швейцарському Давосі очікували на топових світових лідерів, але вони туди не прибули. Головними темами переговорів були припинення воєн в Україні та секторі Гази. Напередодні форуму в Давосі відбулася четверта зустріч радників з національної безпеки щодо української «формули миру». Українська «формула миру» — запропонований президентом України Володимиром Зеленським план завершення війни, яку росія веде проти України.

<https://www.ukrslovo.net/swa/120877.html>

На цьогорічному січевому засіданні Всесвітнього економічного форуму в швейцарському Давосі очікували на топових світових лідерів, але вони туди не прибули.

Головними темами переговорів були припинення воєн в Україні та секторі Гази.

Напередодні форуму в Давосі відбулася четверта зустріч радників з національної безпеки щодо української «формули миру».

Нагадаємо, українська «формула миру» — запропонований президентом України Володимиром Зеленським план завершення війни, яку Росія веде проти України.

Ця «формула миру» передбачає виведення російських військ з усієї міжнародно визнаної території України, після чого має відбутися покарання воєнних злочинців, переговори про умови компенсації Москвою втрат, завданих Україні, тощо.

Песимізм Давосу

І що вийшло? У Давосі нікому було спростувати песимізм сценарію 2024 року. Ключові лідери світу, які впливають, формують, ранять і лікують геополітику, до Швейцарії не приїхали.

Не тому, що були надто зайняті внутрішніми проблемами або злякалися «нового патогену Х». Їм просто нічого сказати. Картина світу від них втекла, розмилася хаосом, запущеним Путіним.

Навіть Генсек НАТО Єнс Столтенберг змушений був стати медіумом, щоб внести футурологічну паніку і членам альянсу, впливовим геополітичним суб'єктам поза цим воєнно-політичним формуванням: «США залишилися в НАТО, попри позицію Трампа».

Тим самим він уже не вперше показав важку хворобу колись військового могутнього блоку, доля якого може залежати від капризу однієї людини. Навіть якщо це президент США, яким Трамп іще не став. І, ймовірно, не стане.

Найсильнішого удару по оптимістам перемоги демократій у глобальній війні з автократіями завдав соратник Джо Байдена з нацбезпеки Джейк Салліван.

Він вирішив піти далі американського політолога, соціолога і державного діяча Збігнева Бжезінського з його теорією геостратегічних дійових осіб та геополітичних центрів (одним з котрих він бачив Україну) і посунути архітектора «руського міра» Владислава Суркова з його футуризмом.

І у відповідь на довоєнне есе Суркова «Куди подівся хаос? Розпакування стабільності» і суто воєнно-стратегічне «Народження Півночі» він заявив, що світ «перебуває на початку нової ери... стратегічної конкуренції в епоху взаємозалежності».

Ну що ж, падіння Берлінської стіни всіх об'єднало, але зараз із незрозумілих причин настала «епоха руйнівних змін... коли небезпечні гравці випробовують межі... у нас обов'язок і можливість робити мудрий вибір перед обличчям неприхованої агресії...».

І далі Салліван виклав суть політики нинішнього Білого дому: «Під керівництвом президента Байдена ми не замикаємося в собі й не згуртуємо глобальну відповідь, щоб дати відсіч. Ми проводимо інтенсивну і проактивну дипломатію для управління нашими найбільш важливими відносинами».

Він назвав війну в Україні і на Близькому Сході «лише розгортанням кризи», менш важливою, «ніж відносини США з Китаєм», якому присвячено, мабуть, найбільшу частину філософського виступу Саллівана.

І ще. США не будуть ділитися зі своїми конкурентами новими технологіями, критичний рівень яких створює військову перевагу. Тобто, не будуть ділитися ні з ким.

Американська «формула миру»

Після цього стало ще більш зрозуміло, хто живить українську «формулу миру», яка врешті має привести за стіл переговорів Володимира Путіна. Bloomberg називає її «глухим кутом», і, мовляв, усі про це знають.

Можливо, через війну Ізраїлю з ХАМАСом і загрозу її масштабування на Близькому Сході держсекретар США Ентоні Блінкен був перекинутий на цей фронт, а його місце на українському треку зайняв Салліван, який ніколи не був прихильником ескалаційної відповіді Києва і має особливу прихильність до Москви.

А можливо, тому, що Ентоні Блінкен завжди бажав перемоги Україні, а тепер такий сюжет не входить у надважливі плани Америки, тому про подальшу долю України з трибуни розповідав промосковський Салліван.

Його абсолютно відірваний від реальності філософський реферат у Давосі не містив жодної позиції по Україні. Навіть більше. Bloomberg наполягає, що Салліван на полях форуму в Давосі передав позицію США Зеленському перейти до оборони: «Про наступ зараз не може навіть ітися».

Однак Володимир Зеленський у своєму виступі відкинув ідею «заморозки конфлікту з Росією». Президент Зеленський жорстко поставив питання про справедливий мир у рамках своєї «формули» з ключовими позиціями відновлення територіального суверенітету, виведення російських військ і виплати репарацій.

Також Зеленський заявив, що Україну дуже довго водили за ніс, мовляв, про це потрібно було говорити ще півтора року тому, але нам увесь час казали, що не можна допустити ескалації конфлікту. Він не назвав, хто саме казав, але це вже для всіх очевидно.

А вимоги «не допустити ескалації», на думку президента України, чималою мірою завели Україну в тупик, що й призвело до ще більших страждань її громадян.

І для того, аби вирватись звідти, окрім тієї допомоги, що зазначалась раніше, Києву потрібно передати заморожені російські активи.

Однак потрібна політична воля Америки, де заморожено російських активів на суму 300 млрд доларів; Бельгії, де розміщені 160 млрд доларів московитів, та інших європейських країн, у чийх банках заморожено 100 млрд доларів кривавих грошей окупантів. Звісно, для цього потрібне рішення всього Євросоюзу. Це величезний політичний процес.

Прикметно також виглядала й панель глави офісу президента України Андрія Єрмака з міністром закордонних справ Швейцарії Ігнаціо Кассісом, що спровокувала широку дискусію низки політиків і великих бізнесменів. Але не на підтримку «формули миру», а за мирні переговори з Росією.

«Розпакування хаосу»

Тож уповільнена, перелякана, замаскована під надмірну обережність реакція Вашингтона на терористичну війну кремля є не тільки програшною. Вона небезпечна для світопорядку.

Авторитарні, диктаторські режими милітаризуються, об'єднуються, координують свої плани, фінансують, озброюють та використовують терористичні режими й організації по всьому світу.

Скажімо, чергова воєнна криза, тепер уже з реальним використанням ядерної зброї, швидкими темпами рухається до Корейського півострова.

Лідер Північної Кореї Ін хоче змінити навіть Конституцію, аби записати в ній, що Південна Корея є «ворогом №1». Він дав команду готуватися до війни з нею і США.

Завдяки російським воєнним технологіям в обмін на поставки снарядів і балістичних ракет Ін не лише прискорив виготовлення ядерних боеприпасів, запустив військовий супутник, а й шаленими темпами розпочав виготовлення гіперзвукових ракет.

Вісь зла проти світу демократій. Раніше вони концентрувалися навколо лідерства США, яке зараз опинилося під сумнівом. Президент США Джо Байден сховався і стрімко втрачає довіру навіть у своїх виборців.

Американці традиційно хочуть сильного і рішучого президента. Може, тому вони можуть підтримати Трампа, незважаючи на його небезпеку для Америки й світу.

Путін перехоплює ініціативу, управляючи хаосом і зробивши ставку на пряму воєнну силу. Китай вичікує, щоб стати на бік переможця. Поки що немає жодних знаків, що ним будуть США із союзниками.

Останній форум Давоса показав: не існує логіки й математики для перемоги Росії та її сателітів. Еліти найбагатших демократій розгублені, невпевнені й на паузі.

Тривале сите й безтурботне життя, якщо не брати до уваги пандемію «ковіду» як геополітичну кризу, перетворило їх на філософів, але не на стратегів, — і куди вже їм до воїнів...

Вони не ініціювали жодної мирної конструкції для переконання ХАМАСу, Хезболли, хуситів, Ірану, Північної Кореї й Владіміра Путіна сісти за стіл перемовин і домовитись про справедливий мир та відновити порядок.

Ні американські та союзницькі з ними транснаціональні компанії, ні домінування долара і євро, ні гігантські інвестиції в глобальний Південь і Китай не здатні зупинити глобальну ескалацію воєнних конфліктів.

Навпаки, їхня залежність від ресурсів, наприклад, Росії, контроль торгових шляхів хуситами та Іраном призвели до компліментарних санкцій, що навіть сприяли екстремальній милітаризації всіх підсанкційних режимів.

Причому такої якості й кількості, які чи не вперше дозволили кинути прямий виклик найбільш могутній воєнній машині США і НАТО.

Зупинити хуситів, Хезболлу, як і ХАМАС, окремими високоточними ударами союзників не вдасться. До масштабних дій Вашингтон зовсім не готовий, все глибше занурюючись у токсичне внутрішньополітичне болото.

Дестабілізація продовжується. Її планує і підштовхує кремль. На кон ставляться ризики навіть ядерної війни.

Якщо Іран розширюватиме ракетні операції КВІРа проти США під виглядом боротьби зі «шпигунськими центрами Ізраїлю», прискорить виготовлення ядерних бомб, то шанси на удари Єрусалима по військових об'єктах Ірану отримають динаміку геометричної прогресії. Включно з використанням ядерної зброї, захищаючи своє право на виживання та існування.

Подібна ситуація може виникнути й у відносинах між двома Кореями, коли Північна спробує завдати масованого ракетно-дронового удару по Південній, де розташовані близько 36 воєнних баз США. Це дестабілізує весь регіон включно з Китаєм.

Якщо Іран веде більш стриману і далекоглядну військову політику, то Пхеньян усе більше вмонтовує в неї ядерний чинник.

Вашингтон, Сеул та їхні союзники розуміють, що старт балістичних ракет з ядерними боєголовками Іна зламає початок стратегії ядерної зброї як виняткового інструменту стримування.

Кремлю «пофіг»

Тож у кремлі заявили, що переговори в Давосі щодо мирних пропозицій України не матимуть результатів, бо Росія не бере участі в цих обговореннях.

«Це просто розмова заради розмови... Без нашої участі будь-які дискусії позбавлені будь-яких перспектив на будь-який результат», — заявив речник російського президента Дмитрій Песков.

Загалом щодо умов миру Зеленського — Путін називає їх «забороненими вимогами». Мовляв, Росія ніколи не відмовиться від «уже завойованого»; її армія має ініціативу на фронті, й вона готова завдати Україні «дуже серйозного невідновлюваного удару».

Переговори щодо реалізації «формули миру» українська влада веде з представниками країн-союзниць, а також країн, які прямо не підтримують ані Україну, ані Росію, — зокрема, державами глобального Півдня. Москва в таких перемовинах участі не бере.